

Univerzális programozás

Így neveld a programozód!

Ed. BHAX, DEBRECEN,
2019. február 19, v. 0.0.4

Copyright © 2019 Dr. Bátfai Norbert

Copyright (C) 2019, Norbert Bátfai Ph.D., batfai.norbert@inf.unideb.hu, nbatfai@gmail.com,

Permission is granted to copy, distribute and/or modify this document under the terms of the GNU Free Documentation License, Version 1.3 or any later version published by the Free Software Foundation; with no Invariant Sections, no Front-Cover Texts, and no Back-Cover Texts. A copy of the license is included in the section entitled "GNU Free Documentation License".

<https://www.gnu.org/licenses/fdl.html>

Engedélyt adunk Önnek a jelen dokumentum sokszorosítására, terjesztésére és/vagy módosítására a Free Software Foundation által kiadott GNU FDL 1.3-as, vagy bármely azt követő verziójának feltételei alapján. Nincs Nem Változtatható szakasz, nincs Címlapszöveg, nincs Hátlapszöveg.

<http://gnu.hu/fdl.html>

COLLABORATORS

	<i>TITLE :</i> Univerzális programozás		
<i>ACTION</i>	<i>NAME</i>	<i>DATE</i>	<i>SIGNATURE</i>
WRITTEN BY	Borbíró, Szabolcs	2019. május 10.	

REVISION HISTORY

NUMBER	DATE	DESCRIPTION	NAME
0.0.1	2019-02-12	Az iniciális dokumentum szerkezetének kialakítása.	nbatfai
0.0.2	2019-02-14	Inciális feladatlisták összeállítása.	nbatfai
0.0.3	2019-02-16	Feladatlisták folytatása. Feltöltés a BHAX csatorna https://gitlab.com/nbatfai/bhax repójába.	nbatfai
0.0.4	2019-02-19	A Brun tételes feladat kidolgozása.	nbatfai

Ajánlás

„To me, you understand something only if you can program it. (You, not someone else!) Otherwise you don't really understand it, you only think you understand it.”

—Gregory Chaitin, *META MATH! The Quest for Omega*, [METAMATH]

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés	1
1. Vízió	2
1.1. Mi a programozás?	2
1.2. Milyen doksikat olvassak el?	2
1.3. Milyen filmeket nézzek meg?	2
II. Tematikus feladatok	4
2. Helló, Turing!	6
2.1. Végtelen ciklus	6
2.2. Lefagyott, nem fagyott, akkor most mi van?	7
2.3. Változók értékének felcserélése	9
2.4. Labdapattogás	10
2.5. Szóhossz és a Linus Torvalds féle BogomIPS	10
2.6. Helló, Google!	11
2.7. 100 éves a Brun tétel	11
2.8. A Monty Hall probléma	11
3. Helló, Chomsky!	13
3.1. Decimálisból unárisba átváltó Turing gép	13
3.2. Az $a^n b^n c^n$ nyelv nem környezetfüggetlen	13
3.3. Hivatkozási nyelv	13
3.4. Saját lexikális elemző	14
3.5. Leetspeak	15
3.6. A források olvasása	17
3.7. Logikus	18
3.8. Deklaráció	19

4. Helló, Caesar!	21
4.1. double ** háromszögmátrix	21
4.2. C EXOR titkosító	23
4.3. Java EXOR titkosító	24
4.4. C EXOR törő	25
4.5. Neurális OR, AND és EXOR kapu	27
4.6. Hiba-visszaterjesztéses perceptron	27
5. Helló, Mandelbrot!	28
5.1. A Mandelbrot halmaz	28
5.2. A Mandelbrot halmaz a <code>std::complex</code> osztállyal	28
5.3. Biomorfok	28
5.4. A Mandelbrot halmaz CUDA megvalósítása	28
5.5. Mandelbrot nagyító és utazó C++ nyelven	28
5.6. Mandelbrot nagyító és utazó Java nyelven	29
6. Helló, Welch!	30
6.1. Első osztályom	30
6.2. LZW	31
6.3. Fabejárás	42
6.4. Tag a gyökér	43
6.5. Mutató a gyökér	43
6.6. Mozgató szemantika	43
7. Helló, Conway!	58
7.1. Hangyaszimulációk	58
7.2. Java életjáték	58
7.3. Qt C++ életjáték	58
7.4. BrainB Benchmark	59
8. Helló, Schwarzenegger!	60
8.1. Szoftmax Py MNIST	60
8.2. Mély MNIST	60
8.3. Minecraft-MALMÖ	60

9. Helló, Chaitin!	61
9.1. Iteratív és rekurzív faktoriális Lisp-ben	61
9.2. Weizenbaum Eliza programja	61
9.3. Gimp Scheme Script-fu: króm effekt	61
9.4. Gimp Scheme Script-fu: név mandala	62
10. Helló, Gutenberg!	63
10.1. Programozási alapfogalmak	63
10.2. Programozás bevezetés	63
10.3. Programozás	64
III. Második felvonás	65
11. Helló, Arroway!	67
11.1. A BPP algoritmus Java megvalósítása	67
11.2. Java osztályok a Pi-ben	67
IV. Irodalomjegyzék	68
11.3. Általános	69
11.4. C	69
11.5. C++	69
11.6. Lisp	69

Ábrák jegyzéke

4.1. A double ** háromszögmátrix a memóriában	23
---	----

Előszó

Amikor programozónak terveztem állni, ellenezték a környezetemben, mondván, hogy kell szövegszerkesztő meg táblázatkezelő, de az már van... nem lesz programozói munka.

Tévedtek. Hogy egy generáció múlva kell-e még tömegesen hús-vér programozó vagy olcsóbb lesz allokálni igény szerint pár robot programozót a felhőből? A programozók dolgozók lesznek vagy papok? Ki tudhatná ma.

Mindenesetre a programozás a teoretikus kultúra csúcsa. A GNU mozgalomban látom annak garanciáját, hogy ebben a szellemi kalandban a gyerekeim is részt vehessenek majd. Ezért programozunk.

Hogyan forgasd

A könyv célja egy stabil programozási szemlélet kialakítása az olvasóban. Módszere, hogy hetekre bontva ad egy tematikus feladatcsokrot. Minden feladathoz megadja a megoldás forráskódját és forrásokat feldolgozó videókat. Az olvasó feladata, hogy ezek tanulmányozása után maga adja meg a feladat megoldásának lényegi magyarázatát, avagy írja meg a könyvet.

Miért univerzális? Mert az olvasótól (kvázi az írótól) függ, hogy kinek szól a könyv. Alapértelmezésben gyerekeknek, mert velük készítem az iniciális változatot. Ám tervezem felhasználását az egyetemi programozás oktatásban is. Ahogy szélesedni tudna a felhasználók köre, akkor lehetne kiadása különböző korosztályú gyerekeknek, családoknak, szakköröknek, programozás kurzusoknak, felnőtt és továbbképzési műhelyeknek és sorolhatnánk...

Milyen nyelven nyomjuk?

C (mutatók), C++ (másoló és mozgató szemantika) és Java (lebutított C++) nyelvekből kell egy jó alap, ezt kell kiegészíteni pár R (vektoros szemlélet), Python (gépi tanulás bevezető), Lisp és Prolog (hogy lássuk mást is) példával.

Hogyan nyomjuk?

Ránts le a <https://gitlab.com/nbatfai/bhax> git repót, vagy méginkább forkolj belőle magadnak egy sajátot a GitLabon, ha már saját könyvön dolgozol!

Ha megvannak a könyv DocBook XML forrásai, akkor az alább látható **make** parancs ellenőrzi, hogy „jól formázottak” és „érvényesek-e” ezek az XML források, majd elkészíti a dlatex programmal a könyved pdf változatát, íme:

```
batfai@entropy:~$ cd glrepos/bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook/
batfai@entropy:~/glrepos/bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook$ make
rm -f bhax-textbook-fdl.pdf
xmllint --xinclude bhax-textbook-fdl.xml --output output.xml
xmllint --relaxng http://docbook.org/xml/5.0/rng/docbookxi.rng output.xml  ←
--noout
output.xml validates
rm -f output.xml
dlatex bhax-textbook-fdl.xml -p bhax-textbook.xls
Build the book set list...
Build the listings...
XSLT stylesheets DocBook - LaTeX 2e (0.3.10)
=====
Stripping NS from DocBook 5/NG document.
Processing stripped document.
Image 'dlatex' not found
Build bhax-textbook-fdl.pdf
'bhax-textbook-fdl.pdf' successfully built
```

Ha minden igaz, akkor most éppen ezt a legenerált `bhax-textbook-fdl.pdf` fájlt olvasod.

A DocBook XML 5.1 új neked?

Ez esetben forgasd a <https://tdg.docbook.org/tdg/5.1/> könyvet, a végén találsz az informatikai szövegek jelölésére használható gazdag „API” elemenkénti bemutatását.

I. rész

Bevezetés

1. fejezet

Vízió

1.1. Mi a programozás?

Ne cifrázzuk: programok írása. Mik akkor a programok? Mit jelent az írásuk?

1.2. Milyen doksikat olvassak el?

- Kezd ezzel: <http://esr.fsf.hu/hacker-howto.html>!
- Olvasgasd aztán a kézikönyv lapjait, kezd a **man man** parancs kiadásával. A C programozásban a 3-as szintű lapokat fogod nézegetni, például az első feladat kapcsán ezt a **man 3 sleep** lapot
- C kapcsán a [**KERNIGHANRITCHIE**] könyv adott részei.
- C++ kapcsán a [**BMECPP**] könyv adott részei.
- Az igazi kockák persze csemegéznek a C nyelvi szabvány **ISO/IEC 9899:2017** kódcsipeteiből is.
- Amiből viszont a legeslegjobban lehet tanulni, az a **The GNU C Reference Manual**, mert gcc specifikus és programozókra van hangolva: szinte csak 1-2 lényegi mondat és apró, lényegi kódcsipetek! Aki pdf-ben jobban szereti olvasni: <https://www.gnu.org/software/gnu-c-manual/gnu-c-manual.pdf>
- Az R kódok olvasása kis általános tapasztalat után automatikusan, erőfeszítés nélkül menni fog. A Python nincs ennyire a spektrum magától értetődő végén, ezért ahhoz olvasd el a [**BMECPP**] könyv - 20 oldalas gyorstalpaló részét.

1.3. Milyen filmeket nézzek meg?

- 21 - Las Vegas ostroma, <https://www.imdb.com/title/tt0478087/>, benne a **Monty Hall probléma** bemutatása.
- Kódjátzsma, <https://www.imdb.com/title/tt2084970>, benne a **kódtörő feladat** élménye.

- , , benne a bemutatása.
- , , benne a bemutatása.
- , , benne a bemutatása.
- , , benne a bemutatása.
- , , benne a bemutatása.
- , , benne a bemutatása.

DRAFT

II. rész

Tematikus feladatok

Bátf41 Haxor Stream

A feladatokkal kapcsolatos élő adásokat sugároz a <https://www.twitch.tv/nbatfai> csatorna, melynek permanens archívuma a <https://www.youtube.com/c/nbatfai> csatornán található.

DRAFT

2. fejezet

Helló, Turing!

2.1. Végtelen ciklus

Írj olyan C végtelen ciklusokat, amelyek 0 illetve 100 százalékban dolgoztatnak egy magot és egy olyat, amely 100 százalékban minden magot!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

Végtelen ciklus egy olyan ciklus aminek egy olyan feltételt adunk meg, ami soha nem teljesül, így ameddig le nem lőjük futni fog.

0%-os százalékban dolgoztató végtelen ciklus!

Először is include-oljuk a unistd.h header fájlt, mivel benne található meg a sleep függvény. A main függvényben létrehozunk egy while ciklus, ahol feltételnek megadjuk az 1-et és a while cikluson belül meghívjuk a sleep függvényt, ami a program futását késlelteti, így nem fog CPU-t használni még ha fut is!

```
#include <unistd.h>

int main() {
    while(1) {
        sleep(1);
    }
    return 0;
}
```

100%-ban dolgoztató végtelen ciklus, de csak egy magot!

Most elég nekünk a stdio.h header fájl, mivel nem kell a sleep függvény. Az előzőhöz képest annyi változik, hogy kitöröljük a sleep-et és így a program rendesen futni fog, de csak az egyik magot veszi igénybe.

```
#include <stdio.h>

int main() {
```



```
while (1)
{
    {}
    return 0;
}
```

100%-ban dolgoztató végtelen ciklus és mind a 4 magot!

Itt párhuzamosan fogjuk pörgetni a CPU-t az Openmp segítségével! Először is include-juk a omp.h header fájlt, amibe benne van ami kell nekünk. Az main függvénybe beírjuk a #pragma omp parallel-t, ami a CPU párhuzamos futásáért fog felelni! Utána egy while ciklus és kész is vagyunk.

Ezt a program fordítását a következő képen tudjuk fordítani.

gcc vegtelen.c -o vegtelen -fopenmp

```
#include <omp.h>

int main() {
    #pragma omp parallel
    while (1)
    {
        {}
        return 0;
    }
}
```

2.2. Lefagyott, nem fagyott, akkor most mi van?

Mutasd meg, hogy nem lehet olyan programot írni, amely bármely más programról eldönti, hogy le fog-e fagyni vagy sem!

Megoldás videó:

Megoldás forrása: tegyük fel, hogy akkora haxorok vagyunk, hogy meg tudjuk írni a Lefagy függvényt, amely tetszőleges programról el tudja dönteni, hogy van-e benne végtelen ciklus:

```
Program T100
{

    boolean Lefagy(Program P)
    {
        if(P-ben van végtelen ciklus)
            return true;
        else
            return false;
    }

    main(Input Q)
    {
        Lefagy(Q)
    }
}
```

A program futtatása, például akár az előző v. c ilyen pszeudókódjára:

```
T100 (t.c.pseudo)
true
```

akár önmagára

```
T100 (T100)
false
```

ezt a kimenetet adja.

A T100-as programot felhasználva készítsük most el az alábbi T1000-set, amelyben a Lefagy-ra építő Lefagy2 már nem tartalmaz feltételezett, csak konkrét kódot:

```
Program T1000
{
    boolean Lefagy(Program P)
    {
        if(P-ben van végtelen ciklus)
            return true;
        else
            return false;
    }

    boolean Lefagy2(Program P)
    {
        if(Lefagy(P))
            return true;
        else
            for(;;);
    }

    main(Input Q)
    {
        Lefagy2(Q)
    }
}
```

Mit for kiírni erre a T1000 (T1000) futtatásra?

- Ha T1000 lefagyó, akkor nem fog lefagyni, kiírja, hogy true
- Ha T1000 nem fagyó, akkor pedig le fog fagyni...

akkor most hogy fog működni? Sehogy, mert ilyen Lefagy függvényt, azaz a T100 program nem is létezik.

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

Nem tudunk olyan programot írni ami megtudja jósolni, hogy egy program le fog-e fagyni. De elméletileg azt megtudjuk nézni ennek a pszeukódnak a segítségével, hogy van-e benne végtelen ciklus.

A T1000-esbe bele ágyazuk a T100-ast. A T1000 program ha saját magát vizsgálja, ha megtalálja a végtelen ciklust le fog fagyni, ha nem akkor meg tovább fut.

2.3. Változók értékének felcserélése

Írj olyan C programot, amely felcseréli két változó értékét, bármiféle logikai utasítás vagy kifejezés használata nélkül!

Megoldás videó: https://bhaxor.blog.hu/2018/08/28/10_begin_goto_20_avagy_elindulunk

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

Egy plusz változóval!

```
#include <stdio.h>

int main(){
    int a=5;
    int b=7;
    int c=a;
    a=b;
    b=c;
    printf("%d\n", a);
    printf("%d\n", b);
    return 0;
}
```

```
#include <stdio.h>

int main(){
    int a=5;
    int b=7;
    a=a*b;
    b=a/b;
    a=a/b;
    printf("%d\n", a);
    printf("%d\n", b);
    return 0;
}
```

```
#include <stdio.h>

int main(){
    int a=5;
```

```
int b=7;
a=a^b;
b=a^b;
a=a^b;
printf("%d\n", a);
printf("%d\n", b);
return 0;
}
```

2.4. Labdapattogás

Először if-ekkel, majd bármiféle logikai utasítás vagy kifejezés nasználata nélkül írd egy olyan programot, ami egy labdát pattogtat a karakteres konzolon! (Hogy mit értek pattogtatás alatt, alább láthatod a videókon.)

Megoldás videó: <https://bhaxor.blog.hu/2018/08/28/labdapattogas>

Megoldás forrása: <https://github.com/Borbiro/Prog1/blob/master/labda.c>

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

A labdapattogtatáshoz szükséges include-ni a curses.h és unistd.h header fájlokat! A curses.h, azért kell hogy új ablakot nyithassunk meg és még mellette a pozíciókat meg a mozgást meg tudjuk adni. Az unistd.h meg a programm milyen gyorsan fusson ("A labda milyen gyors legyen").

Először is deklarálunk kell egy ablakot, ami a jelen pillanatba win nevet viseli. Utána deklarálunk hat változót amiből 2 lesz a kiindulási pont, 2 a mozgásnak a nagysága, 2 meg a szélsőérték.

Lértehozunk egy for ciklust aminek nem adunk feltételeket, hogy addig fusson ameddig ki nem lőjük!(végtelen ciklus)

A getmaxyx-el megcsináljuk az asztalt meg a szélsőértékeket, utána pedig a labda pozícióit és amit mozgunk (jelen pillanatba egy "0") a mvprintw-vel.

A refresh-el megnyitjuk az asztalt, az usleep-el meg a sebességet határozzuk meg, minél nagyobb az érték annál lassabb.

A clear-el az előzőleg generált "labdákat" tüntetjük el így mindig egy lesz.

A if függvényel pedig ha hozzá ér a szélekhez akkor reciprokot von és "visszapattan".

2.5. Szóhossz és a Linus Torvalds féle BogoMIPS

Írd egy programot, ami megnézi, hogy hány bites a szó a gépeden, azaz mekkora az int mérete. Használd ugyanazt a while ciklus fejet, amit Linus Torvalds a BogoMIPS rutinjában!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

Az a változónak megadunk egy értéket és a while ciklus segítségével, addig lépked ballra ameddig a nem lesz egyenlő 0-val. Ez a bitenként lépkedés.

```
#include "stdio.h"

int main()
{
    int a = 5;
    int c = 0;
    while (a!=0) {
        a = a << 1;
        c = c + 1;
    }
    printf("%d\n", c);
}
```

2.6. Helló, Google!

Írj olyan C programot, amely egy 4 honlapból álló hálózatra kiszámolja a négy lap Page-Rank értékét!

Megoldás videó:

Megoldás forrása: <https://github.com/Borbiro/Prog1/blob/master/pagerank.c>

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

A pagerank sok böngészőnél használt keresőmotor, ami hiperlinkeket használ, ami számokat rendel az adott oldalhoz. Mindenki a saját lapján csak neki tetsző oldalakat oszt meg, így ez a pagerank-nál bizonyos szavazatot jelent.

2.7. 100 éves a Brun tétel

Írj R szimulációt a Brun tétel demonstrálására!

Megoldás videó: <https://youtu.be/xbYhp9G6VqQ>

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/blob/master/attention_raising/Primek_R

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

A brun tétel ikerprímekről szól, az ikerprímek azok amiknek a különbsége 2. Az ikerprímek reciprók összege egy bizonyos összeghez konvergál, amit a tudosok kb. 1.8 és 2.2 közé tesznek, ezeket a számokat Brun-konstansnak nevezik.

2.8. A Monty Hall probléma

Írj R szimulációt a Monty Hall problémára!

Megoldás videó: https://bhaxor.blog.hu/2019/01/03/erdos_pal_mit_keresett_a_nagykonyvben_a_monty_hall-paradoxon_kapcsan

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/MontyHall_R

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

A Monty Hall probléma egy valószínűségszámításhoz kapcsolódó paradoxon. Arról szól, hogy 2 ajtó mögött rossz nyeremény van az egyik mögött meg egy jó! A játékos választ egy ajtót és a játék vezető kinyit neki egy ajtót ahol egy rossz nyeremény van és esélyt ad a játékosnak, hogy változtathason és itt a probléma, hogy változtasson vagy ne?

Monty csak azt az ajtót választhatja, hogy ne legyen az autó, szóval ha a játékos az autóra mutat akkor két választási lehetősége van, de $2/3$ az esélye hogy kecskére mutatsz, így mivel az autó ajtaját nem nyithatja ki, ezért $2/3$ -a valószínűsége ha váltasz autót találsz.

3. fejezet

Helló, Chomsky!

3.1. Decimálisból unárisba átváltó Turing gép

Állapotátmenet gráfiájával megadva írd meg ezt a gépet!

Megoldás videó:

Megoldás forrása: <https://slideplayer.hu/slide/2108567/8/images/27/Decim%C3%A1lisb%C3%B3l+un%C3%A1risba+átváltó+Turing+gép>

Nincs egyszerűbb számrendszer mint az unáris számrendszer. Az ábrázolása egy karakterből áll például itt jelent pillanatba "I". A 3-as decimális számot például, úgy írjuk le hogy "III". Ez nagyobb számoknál nagy problémát jelenthet. Behozhatunk új karaktereket amivel jelöljük a 10-est /, a 100-ast * vagy éppen az 1000-est !. Pl.: 1234=!*///III. De mivel ezek nem a legszebb karakterek bevezeték az 1-es római számot, amit rengetegszer lehet ismételni. A turing gép ciklusa addig vonja a számból az 1-et míg 0 nem lesz.

3.2. Az $a^n b^n c^n$ nyelv nem környezetfüggetlen

Mutass be legalább két környezetfüggő generatív grammatikát, amely ezt a nyelvet generálja!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

3.3. Hivatkozási nyelv

A [KERNIGHANRITCHIE] könyv C referencia-kézikönyv/Utasítások melléklete alapján definiáld BNF-ben a C utasítás fogalmát! Majd mutass be olyan kódcsipeteket, amelyek adott szabvánnyal nem fordulnak (például C89), mással (például C99) igen.

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
#include <stdio.h>

void main() {

    int long long a=998989889898898; //nem fordul le 89-es szabvánnyal
    printf("%llu", a);
}
```

```
borbiro@Borbiro-Lenovo-Y520-15IKBA:~/Documents$ gcc -std=c89 hivat.c -o hivat
hivat.c: In function 'main':
hivat.c:5:35: error: C++ style comments are not allowed in ISO C90
    int long long a=998989889898898;
hivat.c:5:35: error: (this will be reported only once per input file)
```

A 89-es szabvánnyal nem működik, de a 99-es el igen.

```
borbiro@Borbiro-Lenovo-Y520-15IKBA:~/Documents$ gcc -std=c99 hivat.c -o hivat
borbiro@Borbiro-Lenovo-Y520-15IKBA:~/Documents$
```

3.4. Saját lexikális elemző

Írj olyan programot, ami számolja a bemenetén megjelenő valós számokat! Nem elfogadható olyan megoldás, amely maga olvassa betűként a bemenetet, a feladat lényege, hogy lexert használjunk, azaz óriások vállán álljunk és ne kispályázzunk!

Megoldás videó: https://youtu.be/9KnMqrkj_kU (15:01-től).

```
%{
#include <stdio.h>
int realnumbers = 0;
%}
digit [0-9]
%%
```

ELőször is a dupla százalék jell között includoljuk a stdio.h header fájlt, utána létrehozunk egy változót melynek 0 kezdőértéket adunk és azután megadjuk hogy milyen karaktereket olvason be.

```
{digit}* (\. {digit}+)? {++realnumbers;
printf("[realnum=%s %f]", yytext, atof(yytext));}
%%
```

Ezek után a digit csupán definiáljuk és megadjuk mely karakterekre mit adjon vissza. Ha találunk olyan karaktert a realnumbers-t növeljük 1-el.

```
int
main ()
```



```
{
yylex ();
printf("The number of real numbers is %d\n", realnumbers);
return 0;
}
```

Létrehozunk egy main függvényt amiben beírjuk a yylex() függvényt ami nagyon fontos mert ennek a segítségével indítjuk be a lexikálást. Utána meg csupán egy kiíratás.

```
borbiro@Borbiro-Lenovo-Y520-15IKBA:~/Documents$ lex -o leex.c leex.l
borbiro@Borbiro-Lenovo-Y520-15IKBA:~/Documents$ gcc leex.c -o leex
/tmp/cce5Pqc9.o: In function `yylex':
leex.c:(.text+0x4bc): undefined reference to `yywrap'
/tmp/cce5Pqc9.o: In function `input':
leex.c:(.text+0x10c9): undefined reference to `yywrap'
collect2: error: ld returned 1 exit status
borbiro@Borbiro-Lenovo-Y520-15IKBA:~/Documents$ gcc leex.c -o leex -lfl
borbiro@Borbiro-Lenovo-Y520-15IKBA:~/Documents$ ./leex
asdash4jj6
asdash[realnum=4 4.000000]jj[realnum=6 6.000000]
```

3.5. Leetspeak

Lexelj össze egy l33t ciphert!

Megoldás videó: https://youtu.be/06C_PqDpD_k

Megoldás forrása: [bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Chomsky/1337d1c7.1](https://github.com/bhax/thematic_tutorials/blob/master/bhax_textbook/IgyNeveldaProgramozod/Chomsky/1337d1c7.1)

```
%{
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <time.h>
#include <ctype.h>

#define L337SIZE (sizeof l337d1c7 / sizeof (struct cipher))

struct cipher {
    char c;
    char *leet[4];
} l337d1c7 [] = {

    {'a', {"4", "4", "@", "/-\\\"}},
    {'b', {"b", "8", "|3", "|\"}},
    {'c', {"c", "(", "<", "{"}},
    {'d', {"d", "|)", "|]", "|\"}},
    {'e', {"3", "3", "3", "3\"}},
    {'f', {"f", "|=", "ph", "|#\"}},
```

```
{'g', {"g", "6", "[", "[+"}},
{'h', {"h", "4", "|-|", "[-"}},
{'i', {"1", "1", "|", "!"}},
{'j', {"j", "7", "_|", "_/"}},
{'k', {"k", "|<", "1<", "|{"}},
{'l', {"l", "1", "|", "|_"}},
{'m', {"m", "44", "(V)", "\\|\\|"}},
{'n', {"n", "\\|\\|", "/\\|\\|", "/V"}},
{'o', {"0", "0", "()", "[]"}},
{'p', {"p", "/o", "|D", "|o"}},
{'q', {"q", "9", "O_", "(,)"}}},
{'r', {"r", "12", "12", "|2"}},
{'s', {"s", "5", "$", "$"}},
{'t', {"t", "7", "7", "'|'"}},
{'u', {"u", "|_|", "(_)", "[_]"}},
{'v', {"v", "\\|\\|", "\\|\\|", "\\|\\|"}},
{'w', {"w", "VV", "\\|\\|\\|\\|", "(/\\|\\|)"}}},
{'x', {"x", "%", ")(", ")("}},
{'y', {"y", "", "", ""}},
{'z', {"z", "2", "7_", ">_"}}},
```

```
{'0', {"D", "0", "D", "0"}},
{'1', {"I", "I", "L", "L"}},
{'2', {"Z", "Z", "Z", "e"}},
{'3', {"E", "E", "E", "E"}},
{'4', {"h", "h", "A", "A"}},
{'5', {"S", "S", "S", "S"}},
{'6', {"b", "b", "G", "G"}},
{'7', {"T", "T", "j", "j"}},
{'8', {"X", "X", "X", "X"}},
{'9', {"g", "g", "j", "j"}}}
```

```
// https://simple.wikipedia.org/wiki/Leet
};
```

```
%}
```

```
%%
```

```
. {
```

```
int found = 0;
for(int i=0; i<L337SIZE; ++i)
{
    if(l337d1c7[i].c == tolower(*yytext))
    {
        int r = 1+(int) (100.0*rand()/(RAND_MAX+1.0));

        if(r<91)
            printf("%s", l337d1c7[i].leet[0]);
    }
}
```

```
        else if(r<95)
            printf("%s", l337d1c7[i].leet[1]);
        else if(r<98)
            printf("%s", l337d1c7[i].leet[2]);
        else
            printf("%s", l337d1c7[i].leet[3]);

        found = 1;
        break;
    }

}

if(!found)
    printf("%c", *yytext);

}

%%
int
main()
{
    srand(time(NULL)+getpid());
    yylex();
    return 0;
}
```

Ez egy hasonló program mint az előző. Először is include-uk a kellő header fájlokat és létrehozunk egy konstanst. Az első részben létrehozunk egy struktúrát ami 4 karaktert fog kiválasztani és ahhoz generál véletlen számot. A szám és az if-ek segítségével a programm eldönti, hogy a négy lehetőség közül meiket választ. Az utolsó részben elindítjuk a lexikális elemzést.

3.6. A források olvasása

Hogyan olvasod, hogyan értelmezed természetes nyelven az alábbi kódcsipeteket? Például

```
if(signal(SIGINT, jelkezo) == SIG_IGN)
    signal(SIGINT, SIG_IGN);
```

Ha a SIGINT jel kezelése figyelmen kívül volt hagyva, akkor ezen túl is legyen figyelmen kívül hagyva, ha nem volt figyelmen kívül hagyva, akkor a jelkezo függvény kezelje. (Miután a **man 7 signal** lapon megismertem a SIGINT jelet, a **man 2 signal** lapon pedig a használt rendszerhívást.)

Bugok

Vigyázz, sok csipet kerülendő, mert bugokat visz a kódba! Melyek ezek és miért? Ha nem meggyránézésre, elkapja valamelyiket esetleg a splint vagy a frama?

i.
`if(signal(SIGINT, SIG_IGN) != SIG_IGN)
 signal(SIGINT, jelkezeselo);`

ii.
`for(i=0; i<5; ++i)`

Ez egy for ciklus ami 5-ször fut le.

iii.
`for(i=0; i<5; i++)`

Ez egy for ciklus ami 5-ször fut le.

iv.
`for(i=0; i<5; tomb[i] = i++)`

Ez a for ciklus 5-ször fut le és az i++, elemeit hozzárendeli a tomb elemeihez.

v.
`for(i=0; i<n && (*d++ = *s++); ++i)`

vi.
`printf("%d %d", f(a, ++a), f(++a, a));`

vii.
`printf("%d %d", f(a), a);`

viii.
`printf("%d %d", f(&a), a);`

Megoldás forrása:

Megoldás videó:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

3.7. Logikus

Hogyan olvasod természetes nyelven az alábbi Ar nyelvű formulákat?

$\$ (\backslash \text{forall } x \backslash \text{exists } y ((x < y) \backslash \text{wedge} (y \text{ \textit{prím}}))) \$$
Minden x , létezik olyan y , ahol x kisebb y -nél és y prímszám.

$\$ (\backslash \text{forall } x \backslash \text{exists } y ((x < y) \backslash \text{wedge} (y \text{ \textit{prím}})) \backslash \text{wedge} (Ssy \text{ \textit{prím}})) \leftrightarrow$
 $) \$$
Minden x , létezik olyan y , ahol x kisebb y -nél és y ikerprímszám

$\$ (\backslash \text{exists } y \backslash \text{forall } x (x \text{ \textit{prím}}) \backslash \text{supset } (x < y)) \$$
Létezik y , minden olyan x -re, amikor x prímszám, ami abból következik, hogy $\leftrightarrow$
 x kisebb y -nél

$\$ (\backslash \text{exists } y \backslash \text{forall } x (y < x) \backslash \text{supset } \backslash \text{neg } (x \text{ \textit{prím}})) \$$
Létezik y , minden olyan x -re amikor y kisebb x -nél és ebből leszűrhető, $\leftrightarrow$
hogy x nem prímszám

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/blob/master/attention_raising/MatLog_LaTeX

Megoldás videó: <https://youtu.be/ZexiPy3ZxsA>, https://youtu.be/AJSXOQFF_wk

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

3.8. Deklaráció

Vezesd be egy programba (forduljon le) a következőket:

- egész
- egészre mutató mutató
- egész referenciája
- egészek tömbje
- egészek tömbjének referenciája (nem az első elemé)
- egészre mutató mutatók tömbje
- egészre mutató mutatót visszaadó függvény
- egészre mutató mutatót visszaadó függvényre mutató mutató
- egészet visszaadó és két egészet kapó függvényre mutató mutatót visszaadó, egészet kapó függvény
- függvénymutató egy egészet visszaadó és két egészet kapó függvényre mutató mutatót visszaadó, egészet kapó függvényre

Mit vezetnek be a programba a következő nevek?

- `int a; //int típusú változót hozunk létre`
- `int *b = &a; //a pointer a-nak memóriacímét tárolja`
- `int &r = a; //r megkapja az a változó értékét`
- `int c[5]; //5 elemű tömb`
- `int (&tr)[5] = c; //a tömbben lévő elemeket átadjuk a tr-nek`
- `int *d[5]; //Tömbre mutató mutató`
- `int *h (); //egészre pointer pointer visszaadó függvény`

- ```
int *(*l) (); //Pointer pointer függvény pointer
```
- ```
int (*v (int c)) (int a, int b) //egy 2 egészet kapó függvényre pointer ↵  
pointer
```
- ```
int ((*z) (int)) (int, int); //EGy egészet visszaadó 2-őt kapó függvény ↵
pointer pointer
```

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

## 4. fejezet

# Helló, Caesar!

### 4.1. double \*\* háromszögmátrix

Írj egy olyan malloc és free párost használó C programot, amely helyet foglal egy alsó háromszög mátrixnak a szabad tárbán!

Megoldás videó: <https://youtu.be/1MRTuKwRsB0>, <https://youtu.be/RKbX5-EWpzA>.

Megoldás forrása: [bhax/thematic\\_tutorials/bhax\\_textbook\\_IgyNeveldaProgramozod/Caesar/tm.c](https://github.com/bhax/thematic_tutorials/blob/master/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Caesar/tm.c)

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

int
main ()
{
    int nr = 5;
    double **tm;

    if ((tm = (double **) malloc (nr * sizeof (double *))) == NULL)
    {
        return -1;
    }

    for (int i = 0; i < nr; ++i)
    {
        if ((tm[i] = (double *) malloc ((i + 1) * sizeof (double))) == NULL) ↵
        {
            return -1;
        }
    }

    for (int i = 0; i < nr; ++i)
        for (int j = 0; j < i + 1; ++j)
```

```
        tm[i][j] = i * (i + 1) / 2 + j;

for (int i = 0; i < nr; ++i)
{
    for (int j = 0; j < i + 1; ++j)
        printf ("%f, ", tm[i][j]);
    printf ("\n");
}

tm[3][0] = 42.0;
(*(tm + 3))[1] = 43.0; // mi van, ha itt hiányzik a külső ()
*(tm[3] + 2) = 44.0;
*(*(tm + 3) + 3) = 45.0;

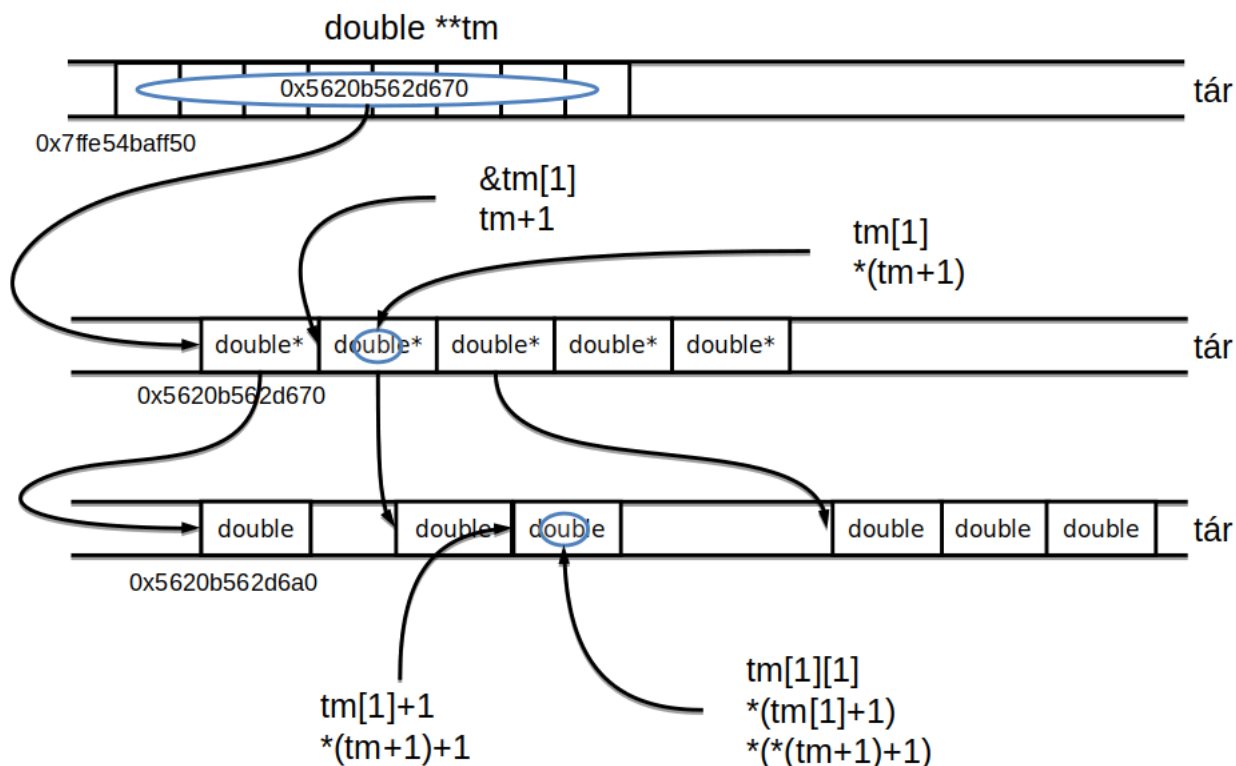
for (int i = 0; i < nr; ++i)
{
    for (int j = 0; j < i + 1; ++j)
        printf ("%f, ", tm[i][j]);
    printf ("\n");
}

for (int i = 0; i < nr; ++i)
    free (tm[i]);

free (tm);

return 0;
}
```


4.1. ábra. A double ** háromszögmátrix a memóriában

Létrehozunk egy változót amely a mátrixnak a sorrát adja meg ami jelen pillanatban 5. A `**tm` -el lefoglaljuk a memóriát, ami 8 bájt. Uátna a `nr` változónkhoz hozzá adjuk a `sizeof` függvénnnyel. Ha sikeres a memória foglalás akkor amennyi sort foglaltunk le annyi oszlopot fogunk kapni.

4.2. C EXOR titkosító

Írj egy EXOR titkosítót C-ben!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <string.h>
#define MAX_KULCS 100
#define BUFFER_MERET 256
int
main (int argc, char **argv)
{
    char kulcs[MAX_KULCS];
    char buffer[BUFFER_MERET];
    int kulcs_index = 0;
```

```
int olvasott_bajtok = 0;
int kulcs_meret = strlen (argv[1]);
strncpy (kulcs, argv[1], MAX_KULCS);
while ((olvasott_bajtok = read (0, (void *) buffer, BUFFER_MERET)))
{
    for (int i = 0; i < olvasott_bajtok; ++i)
    {
        buffer[i] = buffer[i] ^ kulcs[kulcs_index];
        kulcs_index = (kulcs_index + 1) % kulcs_meret;
    }
    write (1, buffer, olvasott_bajtok);
}
}
```

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

Használata: ./titkosító 56789012 tiszta.txt titkos.szoveg (A program neve, a kulcs, a titkosítani való szöveg és a titkosított szöveg. cat titkos.szoveg (Megnézük a titkos szöveget.

4.3. Java EXOR titkosító

Írj egy EXOR titkosítót Java-ban!

Megoldás videó:

```
//Batfai kód
public class ExorTitkosító {

    public ExorTitkosító(String kulcsSzöveg,
        java.io.InputStream bejövőCsatorna,
        java.io.OutputStream kimenőCsatorna)
        throws java.io.IOException {

        byte [] kulcs = kulcsSzöveg.getBytes();
        byte [] buffer = new byte[256];
        int kulcsIndex = 0;
        int olvasottBajtok = 0;

        while((olvasottBajtok =
            bejövőCsatorna.read(buffer)) != -1) {

            for(int i=0; i<olvasottBajtok; ++i) {

                buffer[i] = (byte)(buffer[i] ^ kulcs[kulcsIndex]);
                kulcsIndex = (kulcsIndex+1) % kulcs.length;

            }

            kimenőCsatorna.write(buffer, 0, olvasottBajtok);
        }
    }
}
```

```
    }

}

public static void main(String[] args) {

    try {

        new ExorTitkosító(args[0], System.in, System.out);

    } catch (java.io.IOException e) {

        e.printStackTrace();

    }

}

}
```

Ugyan úgy működik mint a C-ben megírt program, adni kell neki egy kódot ami szerinte titkosít.

4.4. C EXOR törő

Írj egy olyan C programot, amely megtöri az első feladatban előállított titkos szövegeket!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
#define MAX_TITKOS 4096
#define OLVASAS_BUFFER 256
#define KULCS_MERET 8
#define _GNU_SOURCE
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <string.h>
double
atlagos_szohossz (const char *titkos, int titkos_meret)
{
    int sz = 0;
    for (int i = 0; i < titkos_meret; ++i)
        if (titkos[i] == ' ')
            ++sz;
    return (double) titkos_meret / sz;
}
int
tisztalehet (const char *titkos, int titkos_meret)
{

```

[illegible]

```
for (int pi = '0'; pi <= '9'; ++pi)
{
    kulcs[0] = ii;
    kulcs[1] = ji;
    kulcs[2] = ki;
    kulcs[3] = li;
    kulcs[4] = mi;
    kulcs[5] = ni;
    kulcs[6] = oi;
    kulcs[7] = pi;
    if (exor_tores (kulcs, KULCS_MERET, ←
        titkos, p - titkos))
        printf
            ("Kulcs: [%c%c%c%c%c%c%c%c]\nTiszta ←
             szoveg: [%s]\n",
             ii, ji, ki, li, mi, ni, oi, pi, ←
             titkos);
    // ujra EXOR-ozunk, így nem kell egy ←
    // masodik buffer
    exor (kulcs, KULCS_MERET, titkos, p - ←
        titkos);
}

return 0;
}
```

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

gcc t.c -o t -std=c99-vel fordítjuk és a program futtatásánál grep-el odaírjuk a kódot.

4.5. Neurális OR, AND és EXOR kapu

R

Megoldás videó: <https://youtu.be/Koyw6IH5ScQ>

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/NN_R

A OR logikai műveletnél, mindig 1-et kapsz kivéve, ha mindkettő 0.

Az AND logikai műveletnél ha megegyezik a két szám, akkor megkapod ugyanazt a számot.

Az EXOR logikai műveletnél, ha megegyezik a két szám akkor 0-át kapsz, de ha az egyik 1-es akkor 1-est.

4.6. Hiba-visszaterjesztéses perceptron

C++

Megoldás videó:

Megoldás forrása: <https://github.com/nbatfai/nahshon/blob/master/ql.hpp#L64>

Ez a program 3 részre van bontva. Ahoz hogy futatni tudjuk szükségünk lesz a libpng++-dev, mert képekkel fogunk dolgozni.

5. fejezet

Helló, Mandelbrot!

5.1. A Mandelbrot halmaz

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

5.2. A Mandelbrot halmaz a `std::complex` osztállyal

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

5.3. Biomorfok

Megoldás videó: <https://youtu.be/IJMbgRzY76E>

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/Biomorf

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

5.4. A Mandelbrot halmaz CUDA megvalósítása

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

5.5. Mandelbrot nagyító és utazó C++ nyelven

Építs GUI-t a Mandelbrot algoritmusra, lehessen egérrel nagyítani egy területet, illetve egy pontot egérrel kiválasztva vizualizálja onnan a komplex iteráció bejárta z_n komplex számokat!

Megoldás forrása:

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

5.6. Mandelbrot nagyító és utazó Java nyelven

DRAFT

6. fejezet

Helló, Welch!

6.1. Első osztályom

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
public class PolarGenerator {
    boolean nincsTarolt = true;
    double tarolt;
    public PolarGenerator() {
        nincsTarolt = true;
    }
    public double kovetkezo() {
        if(nincsTarolt) {
            double u1, u2, v1, v2, w;
            do {
                u1 = Math.random();
                u2 = Math.random();
                v1 = 2*u1 - 1;
                v2 = 2*u2 - 1;
                w = v1*v1 + v2*v2;
            } while(w > 1);
            double r = Math.sqrt((-2*Math.log(w))/w);
            tarolt = r*v2;
            nincsTarolt = !nincsTarolt;
            return r*v1;
        } else {
            nincsTarolt = !nincsTarolt;
            return tarolt;
        }
    }
    public static void main(String[] args) {
        PolarGenerator g = new PolarGenerator();
        for(int i=0; i<10; ++i)
```



```
        System.out.println(g.kovetkezo());  
    }  
}
```

A polárgenerátor két véletlenszerű érték generálására alkalmazható.

```
$ ubuntu@ubuntu:~/Desktop/Polargen$ Java Polargen  
2.40276  
-0.892715  
0.533079  
-0.0335743  
1.03269  
-0.0934786  
0.425988  
-2.02593  
0.291546  
0.375556
```

6.2. LZW

Valósítsd meg C-ben az LZW algoritmus fa-építését!

```
// z.c  
  
//  
  
// LZW fa építő  
  
// Programozó Páternoszter  
  
//  
  
// Copyright (C) 2011, Bátfai Norbert, nbatfai@inf.unideb.hu, nbatfai@gmail ←  
// .com  
  
//  
  
// This program is free software: you can redistribute it and/or modify  
// it under the terms of the GNU General Public License as published by  
// the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or  
// (at your option) any later version.  
  
//  
  
// This program is distributed in the hope that it will be useful,
```

```
// but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
// MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
// GNU General Public License for more details.
//
// You should have received a copy of the GNU General Public License
// along with this program. If not, see <http://www.gnu.org/licenses/>.
//
// Ez a program szabad szoftver; terjeszthető illetve módosítható a
// Free Software Foundation által kiadott GNU General Public License
// dokumentumában leírtak; akár a licenc 3-as, akár (tetszőleges) későbbi
// változata szerint.
//
// Ez a program abban a reményben kerül közreadásra, hogy hasznos lesz,
// de minden egyéb GARANCIA NÉLKÜL, az ELADHATÓSÁGRA vagy VALAMELY CÉLRA
// VALÓ ALKALMAZHATÓSÁGRA való származtatott garanciát is beleértve.
// További részleteket a GNU General Public License tartalmaz.
//
// A felhasználónak a programmal együtt meg kell kapnia a GNU General
// Public License egy példányát; ha mégsem kapta meg, akkor
// tekintse meg a <http://www.gnu.org/licenses/> oldalon.
//
//
// Version history:
//
// 0.0.1, http://progpater.blog.hu/2011/02/19/gyonyor\_a\_tomor
```

```
// 0.0.2, csomópontok mutatóinak NULLázása (nem fejtette meg senki :)

// 0.0.3, http://progpater.blog.hu/2011/03/05/ ↔
    labormeres_otthon_avagy_hogyan_dolgozok_fel_egy_pedat

//

    //>gcc z.c -lm -o z          fordítása

    //>

#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <unistd.h>
#include <math.h>

typedef struct binfa
{
    int ertek;

    struct binfa *bal_nulla;

    struct binfa *jobb_egy;

    //>itt definiáljuk a binfa típust
} BINFA, *BINFA_PTR;

BINFA_PTR
uj_elem ()
{
```

```
BINFA_PTR p;

if ((p = (BINFA_PTR) malloc (sizeof (BINFA))) == NULL)
{
    perror ("memoria");
    exit (EXIT_FAILURE);
}

return p;
}

extern void kiir (BINFA_PTR elem);
extern void ratlag (BINFA_PTR elem);
extern void rszoras (BINFA_PTR elem);
extern void szabadit (BINFA_PTR elem);

int
main (int argc, char **argv)
{
    char b;

    int egy_e;

    int i;

    unsigned char c;

    //>BinfaPTR== user által definiált típus

    BINFA_PTR gyoker = uj_elem ();

    gyoker->ertek = '/';
```

```
gyoker->bal_nulla = gyoker->jobb_egy = NULL;

BINFA_PTR fa = gyoker;

long max=0;

while (read (0, (void *) &b, sizeof(unsigned char)))

{

    for(i=0;i<8; ++i)

    {

        egy_e= b& 0x80;

        if ((egy_e >>7)==0)

            c='1';

        else

            c='0';

    }

//    write (1, &b, 1);

    if (c == '0')

    {

        if (fa->bal_nulla == NULL)

        {

            fa->bal_nulla = uj_elem ();

            fa->bal_nulla->ertek = 0;

            fa->bal_nulla->bal_nulla = fa->bal_nulla->jobb_egy = NULL;

            fa = gyoker;

        }

        else

        {
```

```
        fa = fa->bal_nulla;

    }

}

else

{

    if (fa->jobb_egy == NULL)

    {

        fa->jobb_egy = uj_elem ();

        fa->jobb_egy->ertek = 1;

        fa->jobb_egy->bal_nulla = fa->jobb_egy->jobb_egy = NULL;

        fa = gyoker;

    }

    else

    {

        fa = fa->jobb_egy;

    }

}

}

printf ("\n");

kiir (gyoker);

extern int max_melyseg, atlagosszeg, melyseg, atlagdb;

extern double szorasosszeg, atlag;
```

```
printf ("melyseg=%d\n", max_melyseg - 1);

/* Átlagos ághossz kiszámítása */

atlagosszeg = 0;

melyseg = 0;

atlagdb = 0;

ratlag (gyoker);

// atlag = atlagosszeg / atlagdb;

// (int) / (int) "elromlik", ezért casoljuk

// K&R tudatlansági védelem miatt a sok () :)

atlag = ((double) atlagosszeg) / atlagdb;

/* Ághosszak szórásának kiszámítása */

atlagosszeg = 0;

melyseg = 0;

atlagdb = 0;

szorasosszeg = 0.0;

rszoras (gyoker);

double szoras = 0.0;

if (atlagdb - 1 > 0)

    szoras = sqrt (szorasosszeg / (atlagdb - 1));

else
```

```
    szoras = sqrt (szorasosszeg);

    printf ("atlag=%f\nszoras=%f\n", atlag, szoras);

    szabadit (gyoker);
}

// a Javacska ONE projekt Hetedik Szem/TudatSzamitas.java mintajara
// http://sourceforge.net/projects/javacska/
// az atlag() hivasakor is inicializalni kell oket, a
// a rekurziv bejaras hasznalja
int atlagosszeg = 0, melyseg = 0, atlagdb = 0;

void
ratlag (BINFA_PTR fa)
{

    if (fa != NULL)
    {
        ++melyseg;

        ratlag (fa->jobb_egy);

        ratlag (fa->bal_nulla);

        --melyseg;
```



```
        if (fa->jobb_egy == NULL && fa->bal_nulla == NULL)

        {

            ++atlagdb;

            atlagosszeg += melyseg;

        }

    }

}

// a Javacska ONE projekt Hetedik Szem/TudatSzamitas.java mintajara
// http://sourceforge.net/projects/javacska/
// az atlag() hivasakor is inicializalni kell oket, a
// a rekurziv bejaras hasznalja
double szorasosszeg = 0.0, atlag = 0.0;

void
rszoras (BINFA_PTR fa)
{

    if (fa != NULL)

    {

        ++melyseg;
```

```
        rszoras (fa->jobb_egy);

        rszoras (fa->bal_nulla);

        --melyseg;

        if (fa->jobb_egy == NULL && fa->bal_nulla == NULL)
        {

            ++atlagdb;

            szorasosszeg += ((melyseg - atlag) * (melyseg - atlag));

        }

    }

}

//static int melyseg = 0;

int max_melyseg = 0;

void
kiir (BINFA_PTR elem)
{
    if (elem != NULL)
    {
        ++melyseg;
```

```
    _melyseif (melyseg > maxg);

max_melyseg = melyseg;

    kiir (elem->jobb_egy);

    // ez a postorder bejáráshoz képest

    // 1-el nagyobb mélység, ezért -1

    for (int i = 0; i < melyseg; ++i)

printf ("---");

    printf ("%c(%d)\n", elem->ertek < 2 ? '0' + elem->ertek : elem->ertek ↔
        ,

        melyseg - 1);

    kiir (elem->bal_nulla);

    --melyseg;

}

}

void

szabadit (BINFA_PTR elem)

{

    if (elem != NULL)

    {

        szabadit (elem->jobb_egy);

        szabadit (elem->bal_nulla);

        free (elem);

    }

}
```

Program futatása: ./z3a7 [bemenő fájl] -o [kimenő fájl]

6.3. Fabejárás

Preorder bejárás: 1. gyökér feldolgozás 2. bal oldal bejárása 3. jobb oldal bejárása

```
void kiir (Csomopont * elem, std::ostream & os)
{
    if (elem != NULL)
    {
        ++melyseg;
        os << elem->getBetu () << "(" << melyseg - 1 << ")" << std::endl;

        for (int i = 0; i < melyseg; ++i)
            os << "---";
        kiir (elem->nullasGyermek (), os);
        kiir (elem->egyenesGyermek (), os);
        --melyseg;
    }
}
```

Inorder bejárás: 1. Baloldal bejárása 2. Gyökér feldolgozás 3. Jobb oldal bejárása

```
void kiir (Csomopont * elem, std::ostream & os)
{
    if (elem != NULL)
    {
        ++melyseg;

        kiir (elem->nullasGyermek (), os);
        for (int i = 0; i < melyseg; ++i)
            os << "---";

        os << elem->getBetu () << "(" << melyseg - 1 << ")" << std::endl;
        kiir (elem->egyenesGyermek (), os);
        --melyseg;
    }
}
```

Postorder bejárás: 1. Bal oldal bejárása 2. Jobb oldal bejárása 3. gyöklér feldolgozás

```
void kiir (Csomopont * elem, std::ostream & os)
{
    if (elem != NULL)
    {
        ++melyseg;
        kiir (elem->egyenesGyermek (), os);
        kiir (elem->nullasGyermek (), os);
    }
}
```

```
        for (int i = 0; i < melyseg; ++i)
            os << "----";

    os << elem->getBetu () << "(" << melyseg - 1 << ")" << std::endl;
    --melyseg;
}
}
```

6.4. Tag a gyökér

Az LZW algoritmust ültess át egy C++ osztályba, legyen egy Tree és egy beágyazott Node osztálya. A gyökér csomópont legyen kompozícióban a fával!

Megoldás videó:

Megoldás forrása: <https://github.com/Borbiro/Prog1/blob/master/z3a7.cpp>

6.5. Mutató a gyökér

Írd át az előző forrást, hogy a gyökér csomópont ne kompozícióban, csak aggregációban legyen a fával!

Megoldás videó:

Megoldás forrása: <https://github.com/Borbiro/Prog1/blob/master/z3a7.cpp>

6.6. Mozgató szemantika

Írj az előző programhoz mozgató konstruktort és értékadást, a mozgató konstruktor legyen a mozgató értékadásra alapozva!

Megoldás videó:

```
// z3a7.cpp
//
// Együtt támadjuk meg: http://progpater.blog.hu/2011/04/14/ ↵
// együtt_tamadjuk_meg
// LZW fa építő 3. C++ átírata a C változatból (+mélység, átlag és szórás)
// Programozó Páternosztér
//
// Copyright (C) 2011, 2012, Bátfa Norbert, nbatfai@inf.unideb.hu, ↵
// nbatfai@gmail.com
//
// This program is free software: you can redistribute it and/or modify
// it under the terms of the GNU General Public License as published by
```

```
// the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
// (at your option) any later version.
//
// This program is distributed in the hope that it will be useful,
// but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
// MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
// GNU General Public License for more details.
//
// You should have received a copy of the GNU General Public License
// along with this program. If not, see <http://www.gnu.org/licenses/>.
//
// Ez a program szabad szoftver; terjeszthető illetve módosítható a
// Free Software Foundation által kiadott GNU General Public License
// dokumentumában leírtak; akár a licenc 3-as, akár (tetszőleges) későbbi
// változata szerint.
//
// Ez a program abban a reményben kerül közreadásra, hogy hasznos lesz,
// de minden egyéb GARANCIA NÉLKÜL, az ELADHATÓSÁGRA vagy VALAMELY CÉLRA
// VALÓ ALKALMAZHATÓSÁGRA való származtatott garanciát is beleértve.
// További részleteket a GNU General Public License tartalmaz.
//
// A felhasználónak a programmal együtt meg kell kapnia a GNU General
// Public License egy példányát; ha mégsem kapta meg, akkor
// tekintse meg a <http://www.gnu.org/licenses/> oldalon.
//
//
// Version history:
//
// 0.0.1,      http://progpater.blog.hu/2011/02/19/gyonyor\_a\_tomor
// 0.0.2,      csomópontok mutatóinak NULLázása (nem fejtette meg senki :)
// 0.0.3,      http://progpater.blog.hu/2011/03/05/ ←
//              labormeres_otthon_avagy_hogyan_dolgozok_fel_egy_pedat
// 0.0.4,      z.cpp: a C verzióból svn: bevezetes/C/ziv/z.c átírjuk C++- ←
//              ra
//              http://progpater.blog.hu/2011/03/31/ ←
//              imadni_fogjak_a_c_t_egy_emberkent_tiszta_szivbol
// 0.0.5,      z2.cpp: az fgv(*mut)-ok helyett fgv(&ref)
// 0.0.6,      z3.cpp: Csomopont beágyazva
//              http://progpater.blog.hu/2011/04/01/ ←
//              imadni_fogjak_a_c_t_egy_emberkent_tiszta_szivbol_2
// 0.0.6.1     z3a2.c: LZWBinFa már nem barátja a Csomopont-nak, mert ←
//              annak tagjait nem használja direktben
// 0.0.6.2     Kis kommentezést teszünk bele 1. lépésként (hogy a kicsit ←
//              lemaradt hallgatóknak is
//              könnyebb legyen, jól megtűzdeljük további olvasmányokkal)
//              http://progpater.blog.hu/2011/04/14/egyutt\_tamadjuk\_meg
//              (majd a 2. lépésben "beletesszük a d.c-t", majd s 3. ←
//              lépésben a parancssor sor argok feldolgozását)
// 0.0.6.3     z3a2.c: Fejlesztgetjük a forrást: http://progpater.blog.hu ←
//              /2011/04/17/a_tizedik_tizenegyedik_labor
```

```
// 0.0.6.4      SVN-beli, http://www.inf.unideb.hu/~nbatfai/pl/forrasok-SVN ↵  
//             /bevezetes/vedes/  
// 0.0.6.5      2012.03.20, z3a4.cpp: N betűk (hiányok), sorvégek, vezető ↵  
//             komment figyelmen kívül: http://progpater.blog.hu/2012/03/20/ ↵  
//             a_vedes_elokeszítése  
// 0.0.6.6      z3a5.cpp: mamenyaka kolléga észrevételére a több komment ↵  
//             sor figyelmen kívül hagyása  
//             http://progpater.blog.hu/2012/03/20/a\_vedes\_elokeszítése/ ↵  
//             fullcommentlist/1#c16150365  
// 0.0.6.7      Javaslom ezt a verziót választani védendő programnak  
// 0.0.6.8      z3a7.cpp: pár kisebb javítás, illetve a védések támogatásához ↵  
//             további komment a <<  
//             eltoló operátort tagfüggvényként, illetve globális függvényként ↵  
//             túlterhelő részekhez.  
//             http://progpater.blog.hu/2012/04/10/ ↵  
//             imadni_fogjak_a_c_t_egy_emberkent_tiszta_szivbol_4/fullcommentlist/1# ↵  
//             c16341099  
//  
  
#include <iostream>    // mert olvassuk a std::cin, írjuk a std::cout ↵  
//             csatornákat  
#include <cmath>       // mert vonunk gyököt a szóráshoz: std::sqrt  
#include <fstream>     // fájlból olvasunk, írunk majd  
#include <vector>  
  
/* Az LZWBinFa osztályban absztraháljuk az LZW algoritmus bináris fa ↵  
//             építését. Az osztály  
//             definíciójába beágyazzuk a fa egy csomópontjának az absztrakt jellemzését, ↵  
//             ez lesz a  
//             beágyazott Csomopont osztály. Miért ágyazzuk be? Mert külön nem szánunk ↵  
//             neki szerepet, ezzel  
//             is jelezzük, hogy csak a fa részeként számolunk vele.*/  
  
class LZWBinFa  
{  
public:  
    /* Szemben a bináris keresőfánkkal (BinFa osztály)  
    http://progpater.blog.hu/2011/04/12/ ↵  
    imadni_fogjak_a_c_t_egy_emberkent_tiszta_szivbol_3  
    itt (LZWBinFa osztály) a fa gyökere nem pointer, hanem a '/' betűt ↵  
    tartalmazó objektum,  
    lásd majd a védett tagok között lent: Csomopont gyoker;  
    A fa viszont már pointer, mindig az épülő LZW-fánk azon csomópontjára ↵  
    mutat, amit az  
    input feldolgozása során az LZW algoritmus logikája diktál:  
    http://progpater.blog.hu/2011/02/19/gyonyor\_a\_tomor  
    Ez a konstruktor annyit csinál, hogy a fa mutatót ráállítja a gyökérre ↵  
    . (Mert ugye  
    laboron, blogon, előadásban tisztáztuk, hogy a tartalmazott tagok, ↵  
    most "Csomopont gyoker"
```

```
konstruktora előbb lefut, mint a tagot tartalmazó LZWBinFa osztály ←
konstruktora, éppen a
következő, azaz a fa=&gyoker OK.)
*/
LZWBinFa ():fa ()
{
    gyoker=new Csomopont('/');
    fa=gyoker;
}
~LZWBinFa ()
{
    szabadit(gyoker);
}

LZWBinFa (LZWBinFa&& masik){
    gyoker=nullptr;
    *this= std::move(masik);
}

LZWBinFa& operator= (LZWBinFa&& masik){
    std::swap(gyoker,masik.gyoker);
    return *this;
}

/* Tagfüggvényként túlterheljük a << operátort, ezzel a célunk, hogy ←
felkeltsük a
hallgató érdeklődését, mert ekkor így nyomhatjuk a fába az inputot: ←
binFa << b; ahol a b
egy '0' vagy '1'-es betű.
Mivel tagfüggvény, így van rá "értelmezve" az aktuális (this "rejtett ←
paraméterként"
kapott ) példány, azaz annak a fának amibe éppen be akarjuk nyomni a b ←
betűt a tagjai
(pl.: "fa", "gyoker") használhatóak a függvényben.

A függvénybe programoztuk az LZW fa építésének algoritmusát tk.:
http://progpater.blog.hu/2011/02/19/gyonyor\_a\_tomor

a b formális param az a betű, amit éppen be kell nyomni a fába.

a binFa << b (ahol a b majd a végén látszik, hogy már az '1' vagy a ←
'0') azt jelenti
tagfüggvényként, hogy binFa.operator<<(b) (globálisként így festene: ←
operator<<(binFa, b) )

*/
void operator<< (char b)
{
```



```
// Mit kell betenni éppen, '0'-t?
if (b == '0')
{
    /* Van '0'-s gyermeke az aktuális csomópontnak?
    megkérdezzük Tőle, a "fa" mutató éppen reá mutat */
    if (!fa->nullasGyermek ()) // ha nincs, hát akkor csinálunk
    {
        // elkészítjük, azaz példányosítunk a '0' betű akt. ←
        parammal
        Csomopont *uj = new Csomopont ('0');
        // az aktuális csomópontnak, ahol állunk azt üzenjük, hogy
        // jegyezze már be magának, hogy nullás gyereke mostantól ←
        van
        // küldjük is Neki a gyerek címét:
        fa->ujNullasGyermek (uj);
        // és visszaállunk a gyökérre (mert ezt diktálja az alg.)
        fa = gyoker;
    }
    else // ha van, arra rálépünk
    {
        // azaz a "fa" pointer már majd a szóban forgó gyermekre ←
        mutat:
        fa = fa->nullasGyermek ();
    }
}
// Mit kell betenni éppen, vagy '1'-et?
else
{
    if (!fa->egyenesGyermek ())
    {
        Csomopont *uj = new Csomopont ('1');
        fa->ujEgyenesGyermek (uj);
        fa = gyoker;
    }
    else
    {
        fa = fa->egyenesGyermek ();
    }
}
}
/* A bejárással kapcsolatos függvényeink (túlterhelt kiir-ók, atlag, ←
    ratlag stb.) rekurzívak,
    tk. a rekurzív fabejarást valósítják meg (lásd a 3. előadás "Fabejárás ←
    " c. fóliáját és társait)

    (Ha a rekurzív függvénnyel általában gondod van => K&R könyv megfelel ←
    ő része: a 3. ea. izometrikus
    részében ezt "letáncoltuk" :) és külön idéztük a K&R álláspontját :)
    */
void kiir (void)
```

```
{
    // Sokkal elegánsabb lenne (és más, a bevezetésben nem kibontandó ←
    // reentráns kérdések miatt is, mert
    // ugye ha most két helyről hívják meg az objektum ilyen ←
    // függvényeit, tehát ha kétszer kezd futni az
    // objektum kiir() fgv.-e pl., az komoly hiba, mert elromlana a ←
    // mélység... tehát a mostani megoldásunk
    // nem reentráns) ha nem használnánk a C verzióban globális ←
    // változókat, a C++ változatban példánytagot a
    // mélység kezelésére: http://progpater.blog.hu/2011/03/05/ ←
    // there_is_no_spoon
    melyseg = 0;
    // ha nem mondta meg a hívó az üzenetben, hogy hova írjuk ki a fát, ←
    // akkor a
    // sztenderd out-ra nyomjuk
    kiir (gyoker, std::cout);
}
/* már nem használjuk, tartalmát a dtor hívja
void szabadit (void)
{
    szabadit (gyoker.egyGyermek ());
    szabadit (gyoker.nullasGyermek ());
    // magát a gyökeret nem szabadítjuk, hiszen azt nem mi foglaltuk a ←
    // szabad tárban (halmon).
}
*/

/* A változatosság kedvéért ezeket az osztálydefiníció (class LZWBinFa ←
{...};) után definiáljuk,
hogy kénytelen légy az LZWBinFa és a :: hatókör operátorral minősítve ←
definiálni :) l. lentebb */
int getMelyseg (void);
double getAtlag (void);
double getSzoras (void);

/* Vágyunk, hogy a felépített LZW fát ki tudjuk nyomni ilyenformán: std ←
::cout << binFa;
de mivel a << operátor is a sztenderd névtérben van, de a using ←
namespace std-t elvből
nem használjuk bevezető kurzusban, így ez a konstrukció csak az ←
argfüggő névfeloldás miatt
fordul le (B&L könyv 185. o. teteje) ám itt nem az a lényeg, hanem, ←
hogy a cout ostream
osztálybeli, így abban az osztályban kéne módosítani, hogy tudjon ←
kiírni LZWBinFa osztálybelieket...
e helyett a globális << operátort terheljük túl,

a kiFile << binFa azt jelenti, hogy

- tagfüggvényként: kiFile.operator<<(binFa) de ehhez a kiFile ←
```

valamilyen
std::ostream stream osztály forrásába kellene beleírni ezt a ↵
tagfüggvényt,
amely ismeri a mi LZW binfánkat...

- globális függvényként: operator<<(kiFile, binFa) és pont ez látszik ↵
a következő sorban:

```
*/  
friend std::ostream & operator<< (std::ostream & os, LZWBinFa & bf)  
{  
    bf.kiir (os);  
    return os;  
}  
void kiir (std::ostream & os)  
{  
    melyseg = 0;  
    kiir (gyoker, os);  
}
```

private:

```
class Csomopont  
{  
public:  
    /* A paraméter nélküli konstruktor az elepértelmezett '/' "gyökér- ↵  
       betűvel" hozza  
       létre a csomópontot, illet hívunk a fából, aki tagként tartalmazza a ↵  
       gyökeret.  
       Máskülönben, ha valami betűvel hívjuk, akkor azt teszi a "betu" ↵  
       tagba, a két  
       gyermekre mutató mutatót pedig nullra állítjuk, C++-ban a 0 is ↵  
       megteszi. */  
    Csomopont (char b = '/'):betu (b), balNulla (0), jobbEgy (0)  
    {  
    };  
    ~Csomopont ()  
    {  
    };  
    // Aktuális csomópont, mondd meg nékem, ki a bal oldali gyermeked  
    // (a C verzió logikájával műxik ez is: ha nincs, akkor a null megy ↵  
    vissza)  
    Csomopont *nullasGyermekek () const  
    {  
        return balNulla;  
    }  
    // Aktuális csomópont, mondd meg nékem, ki a jobb oldali gyermeked?  
    Csomopont *egyGyermekek () const  
    {  
        return jobbEgy;  
    }  
}
```

```
// Aktuális csomópont, ímhol legyen a "gy" mutatta csomópont a bal ←
    oldali gyereked!
void ujNullasGyermek (Csomopont * gy)
{
    balNulla = gy;
}
// Aktuális csomópont, ímhol legyen a "gy" mutatta csomópont a jobb ←
    oldali gyereked!
void ujEgyesGyermek (Csomopont * gy)
{
    jobbEgy = gy;
}
// Aktuális csomópont: Te milyen betűt hordozol?
// (a const kulcsszóval jelezzük, hogy nem bántjuk a példányt)
char getBetu () const
{
    return betu;
}

private:
    // friend class LZWBinFa; /* mert ebben a változatban az LZWBinFa ←
        metódusai nem közvetlenül
    // a Csomopont tagjaival dolgoznak, hanem beállító/lekérdező ←
        üzenetekkel érik el azokat */

    // Milyen betűt hordoz a csomópont
    char betu;
    // Melyik másik csomópont a bal oldali gyermeke? (a C változatból " ←
        örökölt" logika:
    // ha hincs ilyen csermek, akkor balNulla == null) igaz
    Csomopont *balNulla;
    Csomopont *jobbEgy;
    // nem másolható a csomópont (ökörszabály: ha van valamilye a ←
        szabad tárban,
    // letiltjuk a másoló konstruktort, meg a másoló értékadást)
    Csomopont (const Csomopont &); //másoló konstruktor
    Csomopont & operator= (const Csomopont &);
};

/* Mindig a fa "LZW algoritmus logikája szerinti aktuális" ←
    csomópontjára mutat */
Csomopont *fa;
// technikai
int melyseg, atlagosszeg, atlagdb;
double szorasosszeg;
// szokásosan: nocopyable
LZWBinFa (const LZWBinFa &);
LZWBinFa & operator= (const LZWBinFa &);

/* Kiírja a csomópontot az os csatornára. A rekurzió kapcsán lásd a ←
```

```
korábbi K&R-es utalást... */
void kiir (Csomopont * elem, std::ostream & os)
{
    // Nem létező csomóponttal nem foglalkozunk... azaz ez a rekurzió ←
    // leállítása
    if (elem != NULL)
    {
        ++melyseg;
        kiir (elem->egyenesGyermek (), os);
        // ez a postorder bejáráshoz képest
        // 1-el nagyobb mélység, ezért -1
        for (int i = 0; i < melyseg; ++i)
            os << "---";
        os << elem->getBetu () << "(" << melyseg - 1 << ")" << std::endl; ←
        kiir (elem->nullasGyermek (), os);
        --melyseg;
    }
}

void szabadit (Csomopont * elem)
{
    // Nem létező csomóponttal nem foglalkozunk... azaz ez a rekurzió ←
    // leállítása
    if (elem != NULL)
    {
        szabadit (elem->egyenesGyermek ());
        szabadit (elem->nullasGyermek ());
        // ha a csomópont mindkét gyermekét felszabadítottuk
        // azután szabadítjuk magát a csomópontot:
        delete elem;
    }
}

protected:    // ha esetleg egyszer majd kiterjesztjük az osztályt, mert
    // akarunk benne valami újdonságot csinálni, vagy meglévő tevékenységet ←
    // máshogy... stb.
    // akkor ezek látszanak majd a gyerek osztályban is

/* A fában tagként benne van egy csomópont, ez erősen ki van tüntetve, ←
   Ő a gyökér: */
Csomopont* gyoker;
int maxMelyseg;
double atlag, szoras;

void rmelyseg (Csomopont * elem);
void ratlag (Csomopont * elem);
void rszoras (Csomopont * elem);

};
```

```
// Néhány függvényt az osztálydefiníció után definiálunk, hogy lássunk ←
//   ilyet is ... :)
// Nem erőltetjük viszont a külön fájlba szedést, mert a ←
//   sablonosztályosított tovább
// fejlesztésben az linkelési gondot okozna, de ez a téma már kivezet a ←
//   laborteljesítés
// szükséges feladatából: http://progpater.blog.hu/2011/04/12/ ←
//   imadni_fogjak_a_c_t_egy_emberkent_tiszta_szivbol_3

// Egyébként a melyseg, atlag és szoras fgv.-ek a kiir fgv.-el teljesen egy ←
//   kaptafa.

int
LZWBinFa::getMelyseg (void)
{
    melyseg = maxMelyseg = 0;
    rmelyseg (gyoker);
    return maxMelyseg - 1;
}

double
LZWBinFa::getAtlag (void)
{
    melyseg = atlagosszeg = atlagdb = 0;
    ratlag (gyoker);
    atlag = ((double) atlagosszeg) / atlagdb;
    return atlag;
}

double
LZWBinFa::getSzoras (void)
{
    atlag = getAtlag ();
    szorasosszeg = 0.0;
    melyseg = atlagdb = 0;

    rszoras (gyoker);

    if (atlagdb - 1 > 0)
        szoras = std::sqrt (szorasosszeg / (atlagdb - 1));
    else
        szoras = std::sqrt (szorasosszeg);

    return szoras;
}

void
LZWBinFa::rmelyseg (Csomopont * elem)
{
    if (elem != NULL)
```

```
{
    ++melyseg;
    if (melyseg > maxMelyseg)
        maxMelyseg = melyseg;
    rmelyseg (elem->egyenesGyermekek ());
    // ez a postorder bejáráshoz képest
    // 1-el nagyobb mélység, ezért -1
    rmelyseg (elem->nullasGyermekek ());
    --melyseg;
}
}

void
LZWBinFa::ratlag (Csomopont * elem)
{
    if (elem != NULL)
    {
        ++melyseg;
        ratlag (elem->egyenesGyermekek ());
        ratlag (elem->nullasGyermekek ());
        --melyseg;
        if (elem->egyenesGyermekek () == NULL && elem->nullasGyermekek () == NULL ↔
            )
        {
            ++atlagdb;
            atlagosszeg += melyseg;
        }
    }
}

void
LZWBinFa::rszoras (Csomopont * elem)
{
    if (elem != NULL)
    {
        ++melyseg;
        rszoras (elem->egyenesGyermekek ());
        rszoras (elem->nullasGyermekek ());
        --melyseg;
        if (elem->egyenesGyermekek () == NULL && elem->nullasGyermekek () == NULL ↔
            )
        {
            ++atlagdb;
            szorasosszeg += ((melyseg - atlag) * (melyseg - atlag));
        }
    }
}

// teszt pl.: http://progpater.blog.hu/2011/03/05/ ↔
labormeres_otthon_avagy_hogyan_dolgozok_fel_egy_pedat
```

```
// [norbi@sgu ~]$ echo "01111001001001000111" | ./z3a2
// -----1(3)
// -----1(2)
// -----1(1)
// -----0(2)
// -----0(3)
// -----0(4)
// ---/(0)
// -----1(2)
// -----0(1)
// -----0(2)
// depth = 4
// mean = 2.75
// var = 0.957427
// a laborvédelemhez majd ezt a tesztelést használjuk:
// http://

/* Ez volt eddig a main, de most komplexebb kell, mert explicite bejövő, ←
   kimenő fájlokkal kell dolgozni
int
main ()
{
    char b;
    LZWBinFa binFa;

    while (std::cin >> b)
    {
        binFa << b;
    }

    //std::cout << binFa.kiir (); // így rajzolt ki a fát a korábbi ←
    verziókban de, hogy izgalmasabb legyen
    // a példa, azaz ki lehessen tolni az LZWBinFa-t kimeneti csatornára:

    std::cout << binFa; // ehhez kell a globális operator<< túlterhelése, ←
    lásd fentebb

    std::cout << "depth = " << binFa.getMelyseg () << std::endl;
    std::cout << "mean = " << binFa.getAtlag () << std::endl;
    std::cout << "var = " << binFa.getSzoras () << std::endl;

    binFa.szabadit ();

    return 0;
}
*/

/* A parancssor arg. kezelést egyszerűen bedolgozzuk a 2. hullám kapcsolódó ←
   feladatából:
http://progpater.blog.hu/2011/03/12/hey\_mikey\_he\_likes\_it\_ready\_for\_more\_3
```



```
de mivel nekünk sokkal egyszerűbb is elég, alig hagyunk meg belőle valamit ↵
    ...
*/

void
usage (void)
{
    std::cout << "Usage: lzwtree in_file -o out_file" << std::endl;
}

int
main (int argc, char *argv[])
{
    // http://progpater.blog.hu/2011/03/12/ ↵
    // hey_mikey_he_likes_it_ready_for_more_3
    // alapján a parancssor argok ottani elegáns feldolgozásából kb. ennyi ↵
    // marad:
    // "*(++argv)+1"...

    // a kiírás szerint ./lzwtree in_file -o out_file alakra kell mennie, ↵
    // ez 4 db arg:
    if (argc != 4)
    {
        // ha nem annyit kapott a program, akkor felhomályosítjuk erről a ↵
        // jüzettr:
        usage ();
        // és jelezzük az operációs rendszer felé, hogy valami gáz volt...
        return -1;
    }

    // "Megjegyezzük" a bemenő fájl nevét
    char *inFile = ++argv;

    // a -o kapcsoló jön?
    if (*(++argv) + 1) != 'o')
    {
        usage ();
        return -2;
    }

    // ha igen, akkor az 5. előadásból kimásoljuk a fájlkezelés C++ ↵
    // változatát:
    std::fstream beFile (inFile, std::ios_base::in);

    // fejlesztgetjük a forrást: http://progpater.blog.hu/2011/04/17/ ↵
    // a_tizedik_tizenegyedik_labor
    if (!beFile)
    {
        std::cout << inFile << " nem letezik..." << std::endl;
        usage ();
    }
}
```

```
        return -3;
    }

    std::fstream kiFile (*++argv, std::ios_base::out);

    unsigned char b;    // ide olvassik majd a bejövő fájl bájtjait
    LZWBinFa binFa;    // s nyomjuk majd be az LZW fa objektumunkba

    // a bemenetet binárisan olvassuk, de a kimenő fájl már karakteresen ←
    // írjuk, hogy meg tudjuk
    // majd nézni... :) l. az említett 5. ea. C -> C++ gyökkeltes átírási ←
    // példáit

    while (beFile.read ((char *) &b, sizeof (unsigned char)))
        if (b == 0x0a)
            break;

    bool kommentben = false;

    while (beFile.read ((char *) &b, sizeof (unsigned char)))
    {

        if (b == 0x3e)
        {
            // > karakter
            kommentben = true;
            continue;
        }

        if (b == 0x0a)
        {
            // újsor
            kommentben = false;
            continue;
        }

        if (kommentben)
            continue;

        if (b == 0x4e)    // N betű
            continue;

        // egyszerűen a korábbi d.c kódját bemásoljuk
        // laboron többször lerajzoltuk ezt a bit-tologatást:
        // a b-ben lévő bájt bitjeit egyenként megnézzük
        for (int i = 0; i < 8; ++i)
        {
            // maszkolunk eddig..., most már simán írjuk az if fejébe a ←
            // legmagasabb helyiértékű bit vizsgálatát
            // csupa 0 lesz benne a végén pedig a vizsgált 0 vagy 1, az if ←
            // megmondja melyik:
            if (b & 0x80)
```

```
        // ha a vizsgált bit 1, akkor az '1' betűt nyomjuk az LZW ↵
        fa objektumunkba
        binFa << '1';
    else
        // különben meg a '0' betűt:
        binFa << '0';
    b <<= 1;
}

}

//std::cout << binFa.kiir (); // így rajzolt ki a fát a korábbi ↵
// verziókban de, hogy izgalmasabb legyen
// a példa, azaz ki lehessen tolni az LZWBinFa-t kimeneti csatornára:


kiFile << binFa;    // ehhez kell a globális operator<< túlterhelése, ↵
// lásd fentebb
// (jó ez az OO, mert mi ugye nem igazán erre gondoltunk, amikor írtuk, ↵
// mégis megy, hurrá)


kiFile << "depth = " << binFa.getMelyseg () << std::endl;
kiFile << "mean = " << binFa.getAtlag () << std::endl;
kiFile << "var = " << binFa.getSzoras () << std::endl;


kiFile.close ();
beFile.close ();


return 0;
}
```

Létrehozunk egy új csomópontot, amit egyenlővé teszünk a gyökérel és lenullázuk azt. Felszabadítjuk a gyökért. Az `std::move` függvénnyel mozgatjuk a fát és `*this`-el vissza adja a fát.

7. fejezet

Helló, Conway!

7.1. Hangyaszimulációk

Írj Qt C++-ban egy hangyaszimulációs programot, a forrásaidról utólag reverse engineering jelleggel készíts UML osztálydiagramot is!

Megoldás videó: <https://bhaxor.blog.hu/2018/10/10/myrmecologist>

Megoldás forrása: <https://github.com/Borbiro/Prog1/tree/master/Hangya>

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat: 3 osztályt hozunk létre: Ant, Antwin, Anthread. Az Antba a hangyának a tulajdonságait adjuk meg, például hogy merre tartson. Azt Antwin-be az ablak szélességét, magasságát határozzuk meg, a hangyák színét. Az Anthread nagyból ugyan olyan tulajdonságokkal rendelkezik mint a Antwin. A program futtatásához a qmake-et kell használnunk, amivel tudjuk szüneteltetni a program futtását a "P" lenyomásával, illetve a "Q" lenyomásával kiléphetünk belőle.

7.2. Java életjáték

Írd meg Java-ban a John Horton Conway-féle életjátékot, valósítsa meg a sikló-kilövőt!

Megoldás videó:

Megoldás forrása: <https://github.com/Borbiro/Prog1/blob/master/etjatek.java>

A John Horton Conway-féle életjáték egy nagyon egyszerű játék, van egy élettér ami négyzetrácsos és minden négyzetbe egy sejt élhet, születhet vagy halhat meg. Ha 3 vagy kevesebb sejt van körülötte akkor a sejt életben marad, ha 3-nál több akkor meghal és ha az üres mezőnél a szomszédjai kötött pontosan 3 él akkor ott születni fog egy sejt. A szimuláció úgy indul, hogy megadjuk a kiindulási pontját. Fontos a java fordító használata.

7.3. Qt C++ életjáték

Most Qt C++-ban!

Megoldás videó:

Megoldás forrása: <https://github.com/Borbiro/Prog1/tree/master/elejtatek>

A program szinte ugyanugy mukodik mint a java esetében lényeges eltérés csak a fordításnálfedezhető fel.
~ A qmake - procejt parancsal a .pro faljt generalja le . Ezt futtatva generaljuk le a makefile-t es a make parancsal fordítjuk le a programot .qmake - project | qmake x.y.pro | make | ./xy.

7.4. BrainB Benchmark

Megoldás videó:

Megoldás forrása: <https://github.com/Borbiro/Prog1/tree/master/BrainB>

A program az esportolok tesztelés miatt jött létre.

8. fejezet

Helló, Schwarzenegger!

8.1. Szoftmax Py MNIST

Python

Megoldás videó: <https://youtu.be/j7f9SkJR3oc>

Megoldás forrása: <https://github.com/tensorflow/tensorflow/releases/tag/v0.9.0> (/tensorflow-0.9.0/tensorflow/exa
https://progater.blog.hu/2016/11/13/hello_samu_a_tensorflow-bol

Ezt a programot Python-al írták meg. Ehez a program működéséhez kell nekünk telepíteni a tesnorflow-ot. A tensorflow egy arc felismerő program. Amint feltelepítettük tele lesz az adatbázis képpel amivel elemezni fogja a többi képet és különböző egységekbe rakja őket.

8.2. Mély MNIST

Python

Megoldás videó:

Megoldás forrása: https://github.com/Borbiro/Prog1/blob/master/minst_deep.py

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

8.3. Minecraft-MALMÖ

Megoldás videó: <https://youtu.be/bAPSu3Rndi8>

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

9. fejezet

Helló, Chaitin!

9.1. Iteratív és rekurzív faktoriális Lisp-ben

Iteratív faktoriális

```
(define (fact n)
  (do ((i 1 (+ 1 i))
      (number 1 (* i number)))
    ((> i n) number)))
```

Inkrementálni kell i-t 1-gyel, utána a number értékét 1-re állítjuk, majd megszorozzuk i-vel. Ha az $i > n$, akkor visszakapjuk a number-t.

A rekurzív-nál először definiálni kell a faktoriális és utána vizsgálni meg a n kisebb 1-et és összeszorozom az n-1 faktoriálisát n-nel.

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

9.2. Weizenbaum Eliza programja

Éleszd fel Weizenbaum Eliza programját!

Megoldás videó:

Megoldás forrása: http://www.universelle-automation.de/1966_Boston.pdf

Adatbázisban több szó és kifejezés található és ezekhez válasz-sablonok vannak. Ha a beszélgető válaszában megtalálható, az adatbázisban szereplő kulcsszó akkor az algoritmus egyszerűen kiválasztja random az adatbázisból egy elemet.

9.3. Gimp Scheme Script-fu: króm effekt

Írj olyan script-fu kiterjesztést a GIMP programhoz, amely megvalósítja a króm effektet egy bemenő szövegre!

Megoldás videó: https://youtu.be/OKdAkI_c7Sc

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/GIMP_Lisp/Chrome

9.4. Gimp Scheme Script-fu: név mandala

Írj olyan script-fu kiterjesztést a GIMP programhoz, amely név-mandalát készít a bemenő szövegből!

Megoldás videó: https://bhaxor.blog.hu/2019/01/10/a_gimp_lisp_hackelese_a_scheme_programozasi_nyelv

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/GIMP_Lisp/Mandala

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

10. fejezet

Helló, Gutenberg!

10.1. Programozási alapfogalmak

[?]

A programozásnak 3 féle szintjét különböztetjük meg: 1, gépi nyelv 2, Assembly nyelv 3, magas szintű nyelv. A magasszintű nyelven megírt programmot forrásprogramnak vagy forrásszövegnek hívjuk. A magas szintű programozási nyelvekbe tartozik például a C,C++,Java,Python stb.. A program írás közben figyelembe kell venni a szintaktikai és szemantikai szabályokat. Ezeket a programokat gépire kell írni, így erre használjuk a fordítóprogramokat és az interpreteseket. A fordítóprogramok a következőket veszik figyelembe: lexikális elemzés,szintaktikai elemzés,szemantikai elemzés,kódgenerálás. A futó programot az operációs rendszer felügyeli. Az interpretes nem készít tárgykódot, hanem lefordítja és egyből le is futattja a programmot. Minden programnyelvnek meg van a saját szabványa, amit hivatkozási nyelvnek hívunk. A implemetációk egymással és a hivatkozási nyelvekkel sem kompatibilisek a mai napig. Napjainban a programozáshoz fejlesztői környezetek állnak rendelkezésünkre. A program nyelveket osztályoz, imperatív, deklaratív és más nyelvek között. Az adattípusokat 3 dolog határoz meg: 1, tartomány 2, műveletek 3, reprezentáció. Az adattípusok tartománya azokat az elemeknek a konkrét értékeit határozza meg. Az adattípushoz hozzátartoznak azok a műveletek, amelyeket a tartomány elemein végre tudunk hajtani. A reprezentáció a tartományok értékének megjelenítésért felel. Az adattípusoknak van két nagy csoportja: 1, A skalár vagy az egyszerű 2, A strukturált vagy az összetett A nevesített konstansoknak 3 komponense van név,típus, érték. A változó olyan programozási eszköz, amelynek négy komponense van név, attribútumok, cím, érték. A C-ben sok típus rendszer van például egész:int,long int, short int vagy betű:char.

10.2. Programozás bevezetés

[KERNIGHANRITCHIE]

A kifejezések szintaktikai eszközök. Arra valók, hogy a program egy adott pontján ott már ismert értékekből új értéket határozzunk meg. A kifejezések formálisan 3 összetevőből áll: operandusok, operátorok, kerek zárójelek. A kifejezésnek három alakja lehet attól függően, hogy kétoperandusú operátorok esetén az operandusok és az operátor sorrendje milyen. A lehetséges esetek: -prefix, az operátor az operandusok előtt áll. -infix, az operátor az operandusok között áll. -postfix, az operátor az operandusok mögött áll. Azt a kifejezést, amelynek értéke fordítási időben eldől, amelynek kiértékelését a fordító végzi konstans kifejezésnek hívjuk. Operandusai literálok és nevesített konstansok lehetnek.

Megoldás videó: <https://youtu.be/zmfT9miB-jY>

10.3. Programozás

[BMECPP]

Az egyik legnépszerűbb és legnehezebb magas szintű programozási nyelv a C++. Emellett még ott a C ami szinte ugyan az, csak nem lehet változókat túlterhelni vagy cout helyett printf-el kell kiírni vagy C-ben nincsenek még osztályok. Elég sok minden van a C++-ban már ami a C-ben állom például használhatunk operátorokat amit C-ben függvények helyettesítenek.

III. rész

Második felvonás

DRAFT

Bátf41 Haxor Stream

A feladatokkal kapcsolatos élő adásokat sugároz a <https://www.twitch.tv/nbatfai> csatorna, melynek permanens archívuma a <https://www.youtube.com/c/nbatfai> csatornán található.

DRAFT

---

11. fejezet

Helló, Arroway!

11.1. A BPP algoritmus Java megvalósítása

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

11.2. Java osztályok a Pi-ben

Az előző feladat kódját fejleszd tovább: vizsgáld, hogy Vannak-e Java osztályok a Pi hexadecimális kifejtésében!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

IV. rész

Irodalomjegyzék

DRAFT

11.3. Általános

[MARX] Marx, György, *Gyorsuló idő*, Typotex , 2005.

11.4. C

[KERNIGHANRITCHIE] Kernighan, Brian W. & Ritchie, Dennis M., *A C programozási nyelv*, Bp., Műszaki, 1993.

11.5. C++

[BMECPP] Benedek, Zoltán & Levendovszky, Tihamér, *Szoftverfejlesztés C++ nyelven*, Bp., Szak Kiadó, 2013.

11.6. Lisp

[METAMATH] Chaitin, Gregory, *META MATH! The Quest for Omega*, http://arxiv.org/PS_cache/math/pdf/0404/0404335v7.pdf , 2004.

Köszönet illeti a NEMESPOR, <https://groups.google.com/forum/#!forum/nemespor>, az UDPROG tanulószoba, <https://www.facebook.com/groups/udprog>, a DEAC-Hackers előszoba, <https://www.facebook.com/groups/DEACHackers> (illetve egyéb alkalmi szerveződésű szakmai csoportok) tagjait inspiráló érdeklődésükért és hasznos észrevételeikért.

Ezen túl kiemelt köszönet illeti az említett UDPROG közösséget, mely a Debreceni Egyetem reguláris programozás oktatása tartalmi szervezését támogatja. Sok példa eleve ebben a közösségben született, vagy itt került említésre és adott esetekben szerepet kapott, mint oktatási példa.